

Ilmatieteen laitos

Liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöskannanotto Ilmatieteen laitoksen vuoden 2023 tilinpäätöksestä

Liikenne- ja viestintäministeriö antaa valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 66 i §:n mukaisen perustellun kannanottonsa Ilmatieteen laitoksen vuoden 2023 tilinpäätöksestä.

Kannanotto on käsitelty ministeriön johtoryhmissä.

Yleistä

Tilinpäätöslaskelmat ja liitteet sekä tilinpäätösanalyysi on laadittu säännösten mukaisesti. Virasto on riittävästi raportoinut ja analysoinut tavoitteiden toteutumista. Toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksessa ei ole virastolle olennaista huomautettavaa.

Arvio tuloksellisuudesta, sen kehityksestä ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Vuodelle 2023 Ilmatieteen laitokselle on tulossopimuksessa asetettu yhteensä 18 tulostavoitetta ja mittaria. Tulostavoitteet liittyvät konsernistrategiassa määriteltyjen vaikuttavuustavoitteiden toimeenpanoon (tilinpäätöksen luku 2) ja mittarit tuotoksiin ja laadunhallintaan sekä toiminnalliseen tehokkuuteen (tilinpäätöksen luku 5). Virasto on toimintakertomuksessa selostanut ja analysoinut tulostavoitteiden vuosittaisten tavoitetasojen toteumia.

Virastolle on asetettu seitsemän tulostavoitetta, jotka liittyvät konserni-strategiassa määriteltyjen tavoitteiden toimeenpanoon. Jokaiselle tulostavoitteelle on asetettu mittari ja sen toteutumista kuvaava vuosittainen tavoitetaso. Ilmatieteen laitos saavutti kaikki vuodelle 2023 asetetut tavoitetasot. Koska Liikenne- ja viestintäministeriön tulossopimukset laaditaan nelivuotisiksi, kuvaa hallituskauden viimeisen vuoden tavoitetasojen toteutuma koko tulostavoitteen toteutumista. Näin ollen voidaan todeta, että kaikki edelliselle hallituskaudelle asetetut tulostavoitteet saavutettiin.

Virasto on suoriutunut vuodesta 2023 ja koko tulossopimuskaudesta 2020–2023 tulostavoitteiden osalta erittäin hyvin. Paitsi, että kaikki tulostavoitteet ovat toteutuneet, joistakin niistä on aiheutunut yhteiskunnalle myös laajempaa hyötyä. Esimerkiksi tulostavoitteen 1.1 (Maaekosysteemien (metsät, pellot, suot) hiilitalouden ja ilmastovaikutusten uusien laskentamallien käyttö kansallisissa kasvihuonekaasujen inventaariossa ja tulevaisuuden skenaarioissa on laajentunut) toteuttamisen yhteydessä luodun laskentamallin ja sitä hyödyntävän ohjelmiston käyttö laajentuu myös luonnon hiilitase- ja ilmastovaikutuspalveluun, jolloin alun perin tutkimuskäyttöön tarkoitettua välinettä voidaan tulevaisuudessa hyödyntää myös palvelutuotannossa.

Tulossopimuksen liitteenä on viraston perustoimintaan liittyviä mittareita, jotka eivät ole varsinaisia tulostavoitteita, mutta niitä seurataan osana tulosohjausta. Mittareita on yhteensä 11, joista viidelle asetettuja tavoitteita ei saavutettu. Kuten virasto on toimintakertomuksessaan todennut, tuotosten ja laadunhallinnan osalta tavoitteesta jäätii sääennustusten osuvuudessa sekä kansainvälisesti ennakkotarkastettujen artikkelien määrässä; toiminnallisessa tehokkuudessa julkisoikeudellisten kustannusten vastaavuus oli alijäämäinen eikä tutkimusten aktiivisuudelle asetettua tavoitetta saavutettu. Mittareille asetetut tavoitteet alitettiin kuitenkin – kustannusvastaavuutta lukuun ottamatta – vain marginaalisesti, joten näillä alituksilla ei voida katsoa olevan kokonaisuutena arvioiden suurta merkitystä.

Tuottavuusmittareina (tilinpäätöksen luku 4.1) käytetään sääpalvelujen tuotantoprosessin tehokkuutta. Mittarit kuvastavat sitä, kuinka paljon säätuotantoprosessi kokonaisuudessaan maksaa per asukas laskettuna sekä laitoksen maksamien jäsenmaksujen kanssa että ilman niitä. Kummallekin mittarille asetetut tavoitteet ylitettiin selvästi.

Käytettyjen tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvastuun kannalta sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Ministeriö toteaa, että viraston raportointi perustuu viraston kanssa laadittuihin tulossopimuksiin sekä niissä oleviin mittareihin ja tavoitteisiin. Virasto on riittävästi raportoinut tavoitteiden toteutumista. Viraston perustoimintaa kuvaavat seurattavat mittarit eivät edellytä lisätarkastelua tai aiheuta toimenpiteitä.

Virasto on käsitellyt henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja tilinpäätöksessään kattavasti. Tulossopimuksessa on kuitenkin asetettu virastolle tarkempia VM-baro -kyselyn indekseihin liittyviä tavoitteita sekä muita voimavaroihin liittyviä tavoitteita ja lähtökohtia. Ministeriö toteaa, että tulossopimuksessa mainittujen tavoitteiden ja lähtökohtien saavuttaminen sekä niihin liittyvät toimet tulisi tuoda selkeämmin esiin tilinpäätöksessä.

Toimenpiteet, joihin viraston/laitoksen on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Viraston tulee jatkaa toimintansa tehostamista hallitusohjelman tuottavuustoimenpiteet ja hallituksen keväällä 2024 kehysriihessään tekemät lisätoimet huomioiden.

Uuden tulossopimuskauden alkaessa virastolle on asetettu strategisesti tärkeitä tavoitteita. Haasteiden ilmaantuessa on tärkeää, että virasto ja ministeriö käyvät yhdessä läpi, mitä olemassa olevilla resursseilla on mahdollista saada aikaan ja mitä ei, ja että tästä on yhteinen käsitys. Tällaisessa tilanteessa on tärkeää yhdessä tunnistaa ne keskeisimmät tavoitetasot ja etapit, jotka ensisijaisesti pyritään hallinnonalan strategisten tavoitteiden toteuttamisen kannalta saavuttamaan. Tämä on samalla välttämätön riskienhallintakeino.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Hallinnonalan konserniyhtenäisyyttä tukevaa ohjausmallia ja siihen liittyviä prosesseja sujuvoitetaan edelleen.

Tulosohjauksen strategisuutta lisätään hallinnonalan toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantamiseksi. Tuloksellisuuden parantamisessa korostuu aiempaa selvästi vahvemmin yhteinen tekeminen. Tavoitteiden seurannassa painottuvat yhteisellä tekemisellä aikaansaadut muutokset ja vaikutukset.

Lulu Ranne
liikenne- ja viestintäministeri

Minna Kivimäki
kansliapäällikkö

Jakelu	Ilmatieteen laitos
Tiedoksi	Liikenne- ja viestintäministeriön osastot VM Valtiovarainministeriö Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV Valtiokonttori/keskuskirjanpito

VN/7058/2024-LVM-4

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: